

Smjernice za jačanje platforme civilnog društva za efikasniju podršku ženama i djevojčicama žrtvama nasilja tokom pandemije COVID-19

Trenutna pandemija COVID-19 predstavlja veliki socijalni i ekonomski poremećaj za sva ljudska bića, koja neproporcionalno utiče na žene i djevojke zbog široko rasprostranjene diskriminacije i nejednakosti¹. Svaka kriza stvara nejednakosti i pogoršava one postojeće, poput nejednakosti koje postoje prema ženama i djevojkama. Potrebno je da države pojačaju svoje napore i povećaju mjere zaštite žena i djevojkama sa iskustvom nasilja.

Dom nije uvijek sigurno mjesto za žene i njihovu djecu, a posebno su u opasnosti tokom izolacije jer ne mogu pobjeći od svojih zlostavljača. Velika je zabrinutost što su pravila o socijalnom distanciranju i izolaciji koje su nametnule nacionalne vlade, pokrenula dodatne rizike porodičnog nasilja.

Ove smjernice su podrška nacionalnoj vladi i pružaocima usluga u Crnoj Gori, kako bi bolje odgovorili na potrebe žena i njihove djece, djevojaka sa iskustvom nasilja na efekte sigurnosnih mjera u svijetlu izbijanja virusa COVID-19. Ove smjernice su kreirane kako bi se mogle primjenjivati i nakon ukidanja privremenih mjera.

Smjernice su pripremili SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić i mreža WAVE, a u okviru projekta Platforma za jačanje civilnog društva, projekta koji se implementira u 7 zemalja zapadnog Balkana i Turske, a koji je podržan u okviru EU i UN Women Programa 'Primjena zakona, mjenjanje stavova'².

¹ <https://www2.unwomen.org/-/media/field%20office%20eca/attachments/publications/2020/04/voices%20of%20womens%20organizations%20on%20covid19final.pdf?la=en&vs=2118>

² <https://eca.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/regional-programme-in-the-western-balkans-and-turkey>

This programme is funded
by the European Union

U cilju boljeg odgovora na potrebe žena i djevojaka sa iskustvom nasilja, Vlada Crne Gore, preko Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva zdravlja treba uzeti u obzir slijedeće:

- Usluge za prevenciju i podršku koje pružaju ženske nevladine organizacije i druge državne službe trebalo bi proglasiti ključnim službama kako bi im se omogućilo da rade u punom kapacitetu
- Pružiti finansijsku podršku ženskim nevladinim organizacijama koje pružaju usluge vitalne podrške, kao što su: Nacionalna SOS linija, lokalne SOS linije za pomoć ženama, skloništa za žene, ženska savjetovališta
- Neprekidno saradivati s ženskim nevladinim organizacijama kako bi planirali odgovor na krizu COVID-19, planirali mjere izolacije i ukidanje mjera
- U dogovoru s ženskim nevladinim organizacijama, pripremiti i sprovesti hitne protokole za skloništa za žrtve nasilja kako bi se odgovorilo na izazove pandemije
- Saradivati sa ženskim nevladinim organizacijama i drugim organizacijama civilnog društva kako bi odgovorili na potrebe ranjivih grupa koje su najizloženije riziku, kao što su: žene s invaliditetom, Romkinje, žene koje žive u ruralnim područjima
- Nastaviti sa pridržavanjem standarda Konvencije Savjeta Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici - Istanbulske Konvencije - posebno u vrijeme krize
- Prikupiti rodno osjetljive podatke i statistike za zdravo kreiranje politika. Potrebna je brza nacionalna rodna procjena potreba i prioriteta žena sa iskustvom nasilja i grupa u nepovoljnom položaju
- Dati jasne upute i standardne operativne postupke svim državnim institucijama (zdravstvo, obrazovanje, socijalni rad, policija) kako bi mogli pružiti rodno osjetljiv odgovor žrtvama nasilja
- Dati stiktne naredbe zdravstvenim radnicima, socijalnim radnicima, policiji i drugim ustanovama uključenim u ove aktivnosti, kako bi se održala tajnost lokacije ženskih skloništa
- Pokrenuti kampanje za podizanje svijesti (putem interneta ili pomoću drugih platformi) za informisanje građana o uslugama dostupnim za žene i djevojke sa iskustvom nasilja, Aplikacijama koje osobe sa iskustvom nasilja mogu koristiti za kontaktiranje službi podrške

This programme is funded
by the European Union

Smjernice za efikasniju podršku ženama i djevojčicama sa iskustvom nasilja:

- Žene i njihova djeca koja se moraju smjestiti u sklonište ili koristiti druge usluge, trebaju se testirati na COVID-19 s prioritetom
- Distribuirati dovoljne količine i to besplatno, zaštitne opreme (poput maski, rukavica) ženama u službama podrške (ženska skloništa, ženska savjetovaništa)
- U saradnji s regionima / gradovima osigurati dovoljan kapacitet kreveta za žrtve porodičnog nasilja i njihovu djecu koja ne mogu biti primljena u ženska skloništa (na primjer, korištenje hotela s recepcijom, besplatni apartmani preko AirBnB)
- Osigurati ženama pristup pobačaju kao i učiniti pristupačnim mjere kontrole rađanja
- Koordinisati isporuku lijekova i hrane ranjivim i isključenim grupama žena

Smjernice koje Ministarstvo pravosuđa i policija trebaju uzeti u obzir prilikom pružanja podrške žrtvama nasilja:

- Sudovi bi trebali dati prioritet slučajevima nasilja nad ženama i nasilja u porodici i tretirati ih kao „hitne slučajeve“
- Dosledno bilježiti i voditi evidenciju o svim pozivima i posjetama policijskim stanicama radi prijavljivanja slučajeva nasilja
- U slučajevima prijavljenog nasilja i/ili porodičnog nasilja strogo primjenjivati Protokol o postupanju, prevenciji i zaštiti od nasilja nad ženama i porodičnog nasilja
- Povećati kazne za nasilje u porodici i seksualno nasilje, kao i za nasilje nad djecom, tokom trajanja preventivnih mjera za suzbijanje širenja COVID-19
- Javna kampanja kojom će se informisati stanovništvo o pravnim uslugama koje su i dalje dostupne, a radi bolje podrške žrtvama nasilja
- Hitne zaštitne mjere i zaštitne mjere (krivične i prekršajne) trebaju biti odmah izrečene kako bi se zaštitile žene i djevojke sa iskustvom nasilja
- Djeca žrtava nasilja uvijek trebaju biti uključena u ove zaštitne mjere
- Kratkoročne zaštitne mjere treba zamijeniti dugoročnim zaštitnim mjerama
- Analize procjene rizika trebaju se voditi od slučaja do slučaja.

This programme is funded
by the European Union

